

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Н. Г. Сікетіна

Національний Технічний Університет
«Харківський Політехнічний Інститут», м. Харків (Україна)

Постановка проблеми. Рівень економічної безпеки підприємства залежить від того, наскільки ефективно його керівництво і спеціалісти (менеджери) здатні уникати можливих загроз і ліквідувати шкідливі наслідки окремих негативних складових зовнішнього і внутрішнього середовища. Необхідність постійного забезпечення економічної безпеки зумовлюється об'єктивною потребою кожного підприємства у стабільному функціонуванні і досягненні цілей своєї діяльності. [1].

Аналіз досліджень та публікацій. Проблемам економічної безпеки присвячені роботи таких вчених як: В.М. Геєць, М.О. Кизима, Т. С. Клебанової [1], Л. В. Гнилицької [2], О. В. Мороза [3], М. В. Куркіна [4], А. М. Ткаченко [5].

Метою публікації є обґрунтування необхідності вивчення питання забезпечення економічної безпеки підприємства.

Основні результати дослідження. Економічна безпека підприємства, організації представляє собою такий стан корпоративних ресурсів (капіталу, персоналу, інформації і технології, техніки та устаткування, прав) і підприємницьких можливостей, за яких гарантується найефективніше їх використання для стабільного функціонування та динамічного науково-технічного і соціального розвитку, запобігання внутрішніх і зовнішніх негативних впливів (загроз) [1]. Джерелами негативних впливів на економічну безпеку підприємства (організації) можуть бути: 1) свідомі чи несвідомі дії окремих посадових осіб і суб'єктів господарювання (органів державної влади, міжнародних організацій, конкурентів); 2) збіг об'єктивних обставин (стан

фінансової кон'юнктури на ринках даного підприємства, наукові відкриття та технологічні розробки, форс-мажорні обставини тощо). Залежно від суб'єктної обумовленості негативні впливи на економічну безпеку можуть бути об'єктивними і суб'єктивними. Об'єктивними вважаються такі негативні впливи, які виникають не з вини самого підприємства або його окремих працівників. Суб'єктивні впливи мають місце внаслідок неефективної роботи підприємства в цілому або його окремих працівників (насамперед керівників вищої ланки і функціональних менеджерів).

Головна мета економічної безпеки підприємства - забезпечення його тривалого та максимально ефективного функціонування сьогодні і високого потенціалу розвитку в майбутньому. З цієї мети впливають основні функціональні цілі економічної безпеки підприємства, такі, як: забезпечення високої фінансової ефективності, стійкості та незалежності підприємства; високий рівень кваліфікації персоналу; якісна правова захищеність усіх аспектів діяльності підприємства; захисту комерційної таємниці і досягнення необхідного рівня інформаційного забезпечення роботи всіх підрозділів; безпеки персоналу підприємства, його капіталу та майна, комерційних інтересів.

На нашу думку, основною складовою економічної безпеки підприємства є досягнення найбільш ефективного використання його ресурсів та випуск конкурентоспроможної продукції. У той же час оцінка конкурентоспроможності продукції має проводитися за факторами: якісними, ціновими, неціновими, логістичними [6]

Загальна схема процесу забезпечення економічної безпеки підприємства, що включає реалізацію функціональних складових для запобігання можливої шкоди та досягнення мінімального його рівня сьогодні і в майбутньому, має вигляд: 1) стратегічне планування і прогнозування фінансово-господарської діяльності підприємства та його економічної безпеки; 2) тактичне планування фінансово-господарської діяльності підприємства та його економічної безпеки.

Висновки. Отже, вивчення основної функціональної складової економічної безпеки дозволить підприємству знаходити напрямки підвищення економічної ефективності своєї діяльності за рахунок розробки та реалізації заходів щодо об'єктивної оцінки конкурентоспроможності продукції та встановлення її зв'язку із ефективністю діяльності підприємства.

Література

1. Моделирование экономической безопасности: держава, регион, предприятие [Текст] : монография / [В. М. Геєць, М. О. Кизим, Т. С. Клебанова [та ін.] ; За ред.: В. М. Геєць] ; Н.-д. центр індустр. пробл. розвитку НАН України. – Харків : ІНЖЕК, 2006. – 239 с.
2. Гнилицька Л. В. Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства [Текст] : монографія / Л. В. Гнилицька ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". – Київ : КНЕУ, 2012. – 305 с.
3. Мороз О. В. Концепція економічної безпеки сучасного підприємства [Текст] : монографія / О. В. Мороз, Н. П. Карачина, А. А. Шиян ; Вінниц. нац. техн. ун-т. – Вінниця : ВНТУ, 2011. – 240 с.
4. Куркін М. В. Контроль та захист економічної безпеки діяльності підприємств [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. В. Куркін, В. Д. Понікаров, Д. В. Назаренко ; Харк. нац. екон. ун-т. – Харків : ІНЖЕК, 2010. – 297 с.
5. Ткаченко А. М. Концептуальні засади формування економічної безпеки металургійного підприємства [Текст] : монографія / А. М. Ткаченко ; Запоріз. держ. інж. акад. – Запоріжжя : ЗДІА, 2012. – 199 с.
6. Сикетина Н. Г. Взаимосвязь конкурентоспособности продукции и экономической эффективности деятельности предприятия / Н. Г. Сикетина // Бизнес-Инфор. – 2008. – № 1. – С. 112–115.